

Statenstuk **888**

**Najaarsnota 2001, Beleidsnota 2002 en
Begroting 2002**

Advies: ter behandeling in de Statencommissies Milieu, Water en Groen en Ruimte,
Infrastructuur en Mobiliteit op 15 oktober 2001 en
Cultuur en Welzijn en Bestuur, Financiën en Economie op 17 oktober 2001

B-stuk

Behandeld door de heren J. Bosker, telefoonnummer (0592) 365660, en T. Les-
schen, telefoonnummer (0592) 365569
Portefeuillehouder: de heer H. Weggemans

Inleiding

De begroting- en rekeningcyclus van de provincie voorziet in een integraal afwegingsmoment in het najaar 2001. In dit kader bieden wij u ter vaststelling de volgende stukken aan:

- Najaarsnota 2001
- Beleidsnota 2002
- Begroting 2002

Ten aanzien van de inmiddels gedrukte begrotingsstukken 2002 wijzen wij erop dat daarin in het kader van nieuw beleid is opgenomen een structureel bedrag van € 68.000,-- voor de subsidiëring van het Noordelijk Projectbureau Vraaggerichte Scholing. Dit voorstel is door ons ingetrokken. De gevolgen hiervan zullen worden verwerkt in de 1^e wijziging van de Begroting 2002.

Advies

1. De Najaarsnota 2001 vaststellen.
2. De Beleidsnota 2002 vaststellen.
3. De Begroting 2002 en de daarbijbehorende modellen en bijlagen vaststellen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Het integraal afwegen van het voorgenomen beleid in relatie tot de financiële ruimte en het vaststellen van de begroting zoals voorgeschreven in artikel 195 van de Provinciewet.

Argumenten

1. *De stukken die u hier ter vaststelling worden aangeboden maken deel uit van de begroting- en rekeningcyclus van de provincie Drenthe.*
2. *Het vaststellen van de begroting is voorgeschreven in de Provinciewet.*

Uitvoering

Tijdsplanning

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

Persconferentie Najaarsnota 2001.

Bijlagen

1. Najaarsnota 2001.
2. Beleidsnota 2002.
3. Begroting 2002 en de daarbijbehorende modellen en bijlagen.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 27 september 2001
Kenmerk: 39/6.13/2001008895

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.Th. Imholz, wnd. griffier

ga.coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 27 september 2001, kenmerk 39/6.13/2001008895;

gelet op artikel 195 van de Provinciewet;

BESLUITEN:

- I. de Najaarsnota 2001 vast te stellen;
- II. de Beleidsnota 2002 vast te stellen;
- III. de Begroting 2002 en de daarbijhorende modellen en bijlagen vast te stellen.

Assen, 7 november 2001

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

ga.coll.

Najaarsnota 2001

PROVINCIE DRENTHE

NAJAARSNOTA 2001

September 2001

INHOUD

1.	FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	4
1.1.	Algemeen	4
1.2.	Algemene uitkering	4
1.3.	Motorrijtuigenbelasting	6
1.4.	Personele lasten	7
1.5.	Indexering van personele en niet-personele lasten bij budgetinstellingen	8
1.6.	Overzicht financiële ontwikkelingen	9
1.7.	Uitgangspunten voor de begroting	10
2.	FINANCIËLE EFFECTEN	11
2.1.	Begrotingswijzigingen 2001/preprioriteiten 2002	11
2.2.	Totaaloverzicht	13
3.	VOORSTELLEN	15
3.1.	Nieuw beleid/intensiveringen	15
3.2.	Fonds flexibel beleid	23

1. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

1.1. Algemeen

Maatschappelijke prioriteiten

In het bestuurlijk overleg tussen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 11 april 2001 is gesproken over de inzet van de gemeenten en provincies voor maatschappelijke prioriteiten. Het kabinet heeft daarbij aangegeven dat voor haar de prioriteiten liggen op het terrein van onderwijs, zorg en veiligheid. De VNG en het IPO hebben de maatschappelijke prioriteiten die het kabinet heeft geformuleerd onderschreven. Zowel gemeenten als provincies voeren al beleid op deze prioritaire terreinen en benutten daarvoor de reeds beschikbare ruimte. Afgesproken is dat de VNG en het IPO nu, na overleg met het Rijk, plannen uitwerken voor een verdere inzet van provincies en gemeenten rond de benoemde maatschappelijke prioriteiten. Daarbij wordt bezien of gemeenten en provincies verhoudingsgewijs zo mogelijk eenzelfde inzet als het Rijk kunnen nastreven. De afspraken worden gemaakt met inachtneming van de autonomie van gemeenten en provincies.

BTW-compensatiefonds

De introductie van het BTW-compensatiefonds is, zoals bekend, voorzien op 1 januari 2003. De voor- en nadelen van de zogenoemde brutomethode, waarbij er in de interne en externe verslaglegging niets verandert ten opzichte van de huidige situatie, en de netto-methode waarbij alle provinciale budgetten en begrotingen en rekeningen geschoond zijn voor de BTW-component, worden momenteel onderzocht. Over de financiële gevolgen van de invoering van het BTW-compensatiefonds zullen wij aan u rapporteren nadat het bestuurlijk overleg met het Rijk hierover is afgerond. In het bestuurlijk overleg moeten nog afspraken worden gemaakt over:

- de problematiek van de afschrijfbaar activa (activa bevatten veelal een BTW-component, waardoor de afschrijvingsbedragen hoger zijn in verhouding met de provinciefondsuitkering, na de toegepaste korting);
- de concretisering van de garantie van het Rijk die ervoor moet zorgen dat de beschikbare middelen voor de provincies (Provinciefonds plus BTW-compensatiefonds) na de invoering van het BTW-compensatiefonds over een reeks van jaren bezien ten minste gelijk zullen blijven aan de omvang van het Provinciefonds zonder invoering van het BTW-compensatiefonds.

Evaluatie normering

Het Rijk, de VNG en het IPO hebben in het bestuurlijk overleg van 11 april 2001 afgesproken de normeringsmethode voor het Gemeentefonds en het Provinciefonds te evalueren. De evaluatie omvat de periode 1998–2002. Belangrijke onderdelen zijn de verwachte en gerealiseerde reële ontwikkeling van de beide fondsen en de ingevoerde wijzigingen in de methodiek zoals de invoering van de behoedzaamheidsreserve en de reductie van het aantal bijstellingsmomenten.

Financiële functie en de dualisering van het provinciaal bestuur

Het kabinet heeft deze voorstellen van de Staatscommissie Dualisme en lokale democratie goeddeels overgenomen. Met de uitwerking van de voorstellen is begonnen. Een deel van de voorstellen vindt zijn weerslag in de Gemeentewet/Provinciewet en een deel in de comptabiliteitsvoorschriften. Het streven is dat de noodzakelijke wijzigingen van de Gemeentewet in kunnen gaan bij de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 2002 en de wijzigingen van de Provinciewet bij de verkiezingen van provinciale staten in het voorjaar van 2003.

1.2. Algemene uitkering

Behoedzaamheidsreserve

Algemeen uitgangspunt bij de behoedzaamheidsreserve is dat de jaarlijkse onderuitputting van de rijksbegroting structureel is. Tevens gaan wij ervan uit dat de behoedzaamheidsreserve ruim voldoende is om de effecten van de onderuitputting op de rijksbegroting op te vangen. Mede op grond van de terugontvangsten uit de behoedzaamheidsreserve van de afgelopen jaren is in structurele zin rekening gehouden met jaarlijkse terugontvangsten uit deze reserve van 25%. Voor het jaar 2001 is in de Meicirculaire geen rekening gehouden met terugontvangsten uit de behoedzaamheidsreserve. Op grond van de terugontvangsten in de afgelopen jaren lijkt ons dit te conservatief. Ook voor het jaar 2001 houden wij daarom rekening met een terugontvangst van 25% uit de behoedzaamheidsreserve.

Provinciefonds 2001

Het accres voor het jaar 2001 bedraagt volgens de Meicirculaire 2000 6,73% tegenover 3,82% in de Septembercirculaire 2000. Deze verhoging bestaat grotendeels uit de structurele doorwerking van de terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve 2000 en is reeds verwerkt in de Voorjaarsnota 2001.

De provinciefondsuitkering 2001 wordt verhoogd in verband met de gevolgen van de aangescherpte belastingwetgeving voor de vaste onkostenvergoeding voor provinciale bestuurders.

In de Voorjaarsnota 2001 meldden wij reeds de gevolgen van de correctie opcenten motorrijtuigenbelasting (MRB) 1999 in verband met de abusievelijk ontvangen provinciale opcenten voor vrachtwagens. De positieve meerjarige effecten hiervan zijn verwerkt in de ramingen in deze Najaarsnota.

Provinciefonds 2002 en volgende jaren

In de Meicirculaire worden de meerjarige accessen als volgt weergegeven:

jaar	2001	2002	2003	2004	2005
accres in %	6,73	2,71	2,98	2,98	2,98

Deze accessen zijn exclusief inhoudingen en terugontvangsten uit de behoedzaamheidsreserve.

De verhoging van deze accessen ten opzichte van de Septembercirculaire komt hoofd-zakelijk door de doorwerking van de terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve en het structurele effect op de algemene uitkering door de lagere opbrengst van de opcenten MRB over 1999. Daarnaast is ook de uitgavenimpuls van het Rijk voor onderwijs, zorg en veiligheid oorzaak van de opwaartse bijstelling. Met inachtneming van de autonomie van de provincies verwacht het Rijk dat bij de besteding van deze extra middelen prioriteit zal worden gegeven aan genoemde beleidsterreinen.

Vanaf het jaar 2002 zal landelijk *f* 5 miljoen/€ 2,3 miljoen¹ worden toegevoegd aan het Provinciefonds in verband met het *vuurwerkbesluit*. In februari 2001 is een ontwerpvuurwerkbesluit gepubliceerd door het Rijk, waarin het voornemen is opgenomen de regelgeving voor vuurwerk grondig te vernieuwen. Een van de veranderingen is dat de provincies bevoegd gezag worden voor het verlenen van vergunningen aan alle bedrijven die professioneel vuurwerk opslaan, bewerken en afsteken. De provincies worden ook verantwoordelijk voor het geven van toestemming voor het afsteken van vuurwerk op een bepaalde locatie, na afstemming met de desbetreffende gemeente, die een verklaring van geen bezwaar moet afgeven. Daarnaast worden de provincies verantwoordelijk voor de bedrijven die consumentenvuurwerk opslaan en verhandelen vanaf 10.000 ton. Op grond van het ontwerp-besluit is te voorzien dat sprake zal zijn van een ingrijpende saneringsoperatie. Deze moet in twee jaar na het in werking treden van het besluit zijn afgerond. Gestreefd wordt naar inwerkingtreding per 1 december 2001. In de periode van sanering zal de betrokkenheid van de gemeente bij de uitwerking van die sanering onmisbaar zijn. In de Septembercirculaire zal nadere informatie zijn opgenomen over de verdeling van de aangekondigde middelen over de provincies.

Met ingang van het jaar 2003 voegt het Rijk landelijk structureel *f* 1.542.597,-/€ 700.000,- toe aan de algemene uitkering in verband met de invoering van het *duale stelsel* voor de provincies. In aanvulling daarop wordt met ingang van 2004 *f* 440.742,-/€ 200.000,- structureel toegevoegd, waarmee de totale structurele toevoeging komt op *f* 1.983.339,-/€ 900.000,-. Onlangs is het voorstel voor de Wet dualisering gemeentebestuur bij de Tweede Kamer ingediend. Begin volgend jaar zal het wetsvoorstel dualisering provinciebesteding worden ingediend. De voorgestelde wijzigingen komen overeen met de wijzigingen voor het gemeentebestuur. Dit betekent onder andere ontvlechting van het lidmaatschap van provinciale staten en van gedeputeerde staten. Als gedeputeerden niet langer lid zijn van provinciale staten, neemt het aantal leden dat een afzonderlijke vergoeding moet ontvangen toe. De totale stijging van de uitgaven is op basis van de huidige aantallen gedeputeerden geraamd op *f* 1.983.339,-/€ 900.000,-. De provincies worden voor deze uitgavenstijging gecompenseerd door een toevoeging van het Provinciefonds. Aangezien het duale stelsel rond 1 april 2003 effectief wordt, vindt het eerste jaar (2003) een tijdsevenredige toevoeging plaats van *f* 1.542.597,-/€ 700.000,- en vindt in 2004 een aanvullende toevoeging plaats van *f* 440.742,-/€ 200.000,-. Deze effecten zijn meegenomen in onze raming van het meerjarenperspectief.

De financiële gevolgen van de hiervoren beschreven uitgangspunten en ontwikkelingen zijn als volgt.

¹ Het in dit schrijven opgenomen bedrag in euro's is bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

Provinciefonds 2001 tot en met 2005

<i>Bedragen x f 1.000,--</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Algemene uitkering	114.423	118.659	121.205	123.805	126.456
Integratie-uitkeringen	3.253	1.853	0	0	0
Totaal uitkering Provinciefonds	117.676	120.512	121.205	123.805	126.456

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Algemene uitkering	51.923	53.845	55.001	56.180	57.383
Integratie-uitkeringen	1.476	841	0	0	0
Totaal uitkering Provinciefonds	53.399	54.686	55.001	56.180	57.383

In de navolgende tabellen is weergegeven welke ontwikkelingen zich ten aanzien van het Provinciefonds sinds de Voorjaarsnota 2001 hebben voorgedaan.

<i>Bedragen x f 1.000,--</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming Voorjaarsnota 2001	116.617	117.487	117.973	120.435	122.864
Effect opcenten MRB 1999	0	2.222	2.286	2.352	2.417
Accresverschillen	1.059	802	946	1.018	1.175
Najaarsnota 2001	117.676	120.512	121.205	123.805	126.456

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming najaarsnota 2000	52.918	53.313	53.534	54.651	55.753
Effect opcenten MRB 1999	-	1.008	1.037	1.067	1.097
Accresverschillen	481	364	429	462	533
Najaarsnota 2001	53.399	54.686	55.001	56.180	57.383

1.3.

Motorrijtuigenbelasting

2001 en volgende jaren

Als basis voor de ramingen van de opbrengst opcenten MRB is voor deze Najaarsnota uitgegaan van het wagenpark per 31 maart 2001. De groei van het aantal auto's sinds de vorige raming die gebaseerd was op het wagenpark per 31 december 2000 heeft zich conform de aannames in de ramingen voltrokken, namelijk met 0,5% in het eerste kwartaal. Dit komt ongeveer overeen met de 2% waar we voor 2001 vanuit zijn gegaan. Wel heeft zich in het eerste kwartaal wederom een verschuiving naar zwaardere gewichtsklassen voorgedaan.

Voor de groei in 2001 en volgende jaren handhaven wij onze eerdere aannames: 2% voor 2001 en 1,5% voor de jaren daarna.

Wij zien evenmin aanleiding om het gehanteerde percentage voor oninbaar te wijzigen. Ook dit handhaven we op 1,5%.

Opcententarief

Per 1 april 2002 bedraagt het maximum aantal te heffen opcenten 84,8. Het opcententarief in de provincie Drenthe is conform het hiertoe door u genomen besluit geïndexeerd op basis van het vierjarig gemiddelde van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De koopkracht van dit substantiële algemene dekkingsmiddel binnen onze provinciale begroting wordt hiermee gewaarborgd. Ten opzichte van de verwachting in de voorjaarsnota 2001 is dit cijfer aanmerkelijk gestegen, door een iets hogere (geraamde) inflatie in de jaren 2000 en 2001. Volgens het Centraal Economisch Plan 2001, bijlage A4, bedragen deze cijfers:

	1997	1998	1999	2000	gemiddeld
stijgingspercentage	2,00	2,20	2,60	4,00	2,70

In de Voorjaarsnota gingen wij uit van een stijging van 2,55%. Door de stijging van de inflatie wordt het stijgingspercentage nu 2,70%. De afgesproken indexering resulteert in een opcententariaf per 1 april 2002 van 64,9. Wij stellen u voor:

Voorstel 1. Provinciale opcenten 2002

Het opcententariaf voor de motorrijtuigenbelasting per 1 april 2002 vaststellen op 64,9.

Indien wij het stijgingspercentage van 2,70% toepassen op het meerjarenperspectief, bedraagt het opcententariaf per

- 1 april 2003: 66,7
- 1 april 2004: 68,5
- 1 april 2005: 70,3

Kilometerheffing

Op de vele onzekerheden die aan het rammen van de opbrengst opcenten MRB kleven, hebben wij u reeds meermalen gewezen. Recentelijk is daar de invoering van de kilometerheffing bij gekomen. Of deze heffing daadwerkelijk doorgaat is op dit moment nog onzeker. Evenals de meeste niet-randstad provincies hebben wij bezwaren tegen de voorgestelde platte heffing. Daar waar het openbaar vervoer geen goed alternatief vormt voor het gebruik van de auto is de invoering van een platte heffing onrechtvaardig. Zo ook voor de meeste Drentse burgers.

Mocht de kilometerheffing daadwerkelijk ingevoerd worden dan zal de MRB en de provinciale opcenten daarop verdwijnen. We stellen ons op het standpunt dat het verdwijnen van de provinciale opcenten op de MRB niet ten koste mag gaan van het provinciale belastinggebied. Dat betekent dat de opcenten op de MRB bij afschaffing van de MRB vervangen zouden moeten worden door een nieuwe belasting. Wij wachten dan ook met belangstelling de rapportage van de IPO-werkgroep af die onderzoekt op welke wijze de financiële slagkracht van de provincies kan worden versterkt en die tevens met aanbevelingen komt over de te hanteren strategie bij de afschaffing van de motorrijtuigenbelasting en de provinciale opcenten daarop.

Raming opbrengst opcenten MRB

Op grond van de huidige gegevens is een raming gemaakt van de verwachte ontwikkeling van de opbrengst opcenten MRB. Wij zijn er daarbij van uitgegaan dat de provinciale opcenten op de MRB blijven bestaan.

In de onderstaande tabel is de raming voor 2000 en komende jaren weergegeven in guldens respectievelijk euro's.

<i>Bedragen x f 1.000,--</i>	2001 ²	2002	2003	2004	2005
Raming Voorjaarsnota 2001	51.971	54.283	56.502	58.812	61.206
Raming Najaarsnota 2001	52.926	55.333	57.680	60.126	62.665
	955	1.050	1.178	1.314	1.459

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming Voorjaarsnota 2001	23.583	24.633	25.640	26.688	27.774
Raming Najaarsnota 2001	24.017	25.109	26.174	27.284	28.436
	433	477	534	596	662

1.4. Personele lasten

In de Voorjaarsnota 2001 is een geactualiseerde raming van de personeelskosten verwerkt. Er is geen aanleiding om in het kader van de Najaarsnota 2001 opnieuw met een bijstelling te komen. Wel hebben wij u in de Voorjaarsnota 2001 gemeld dat voor het jaar 2001 een tekort resteert van f 723.250,--/€ 328.197,-- en dat wij ervan uitgaan dat een deel van dit bedrag uit diverse budgetten binnen de kostenverdeelstaat

² De genoemde bedragen voor het jaar 2001 zijn na aftrek van de te verrekenen MRB 1999, een bedrag van f 245.511,--/€ 111.408,--.

zou kunnen worden gedekt.

Tevens hebben wij u aangekondigd in de Najaarsnota 2001 zo nodig terug te komen op deze problematiek, omdat er dan meer informatie zou zijn over de uitputting van deze budgetten. Op dit moment moeten wij echter constateren dat deze informatie ontbreekt. Deels komt dat doordat de voorbereiding van de Najaarsnota relatief kort volgt na de Voorjaarsnota. Deels zijn ook aanloopproblemen met betrekking tot het nieuwe bedrijfsvoering-systeem er de oorzaak van dat een adequaat inzicht op dit moment ontbreekt.

Voorzichtigheidshalve stellen wij u voor het tekort met betrekking tot de personele lasten, zoals beschreven in de Voorjaarsnota 2001, in het kader van deze Najaarsnota ten laste van de ruimte in 2001 te brengen.

Voorstel 2. Incidenteel tekort personele lasten 2001

Het incidentele tekort met betrekking tot de personele lasten 2001, zoals beschreven in de Voorjaarsnota 2001, een bedrag van f 723.250,--/€ 328.197,-- ten laste van de ruimte in 2001 brengen.

1.5. Indexering van personele en niet-personele lasten bij budgetinstellingen

Teneinde in de Begroting 2002 actuele ramingen te verstrekken van de budgetsubsidies aan de provinciale budgetinstellingen worden de meerjarencijfers uit de Voorjaarsnota 2001 voorzien van een gewijzigde indexering. Deze gewijzigde indexering is gebaseerd op de gegevens die verstrekt worden in de Meicirculaire 2001. De indexcijfers zijn zoals gebruikelijk gebaseerd op de bekende cijfers van het Centraal Planbureau (CPB).

Om te beginnen is een nacalculatie gemaakt van de subsidiebedragen voor 2000. Berekend zijn de mutaties die nog plaatsvinden ten opzichte van de hercalculatie voor 2000 op basis van de Septembercirculaire waarvan het effect vermeld is in de Voorjaarsnota 2001. Op basis van de nu bekend geworden loonindex (3,6%) en prijsindex (3,5%) voor 2000 vindt met de betrokken budgetinstellingen een afrekening van de subsidie over 2000 plaats. Ten opzichte van de in de Voorjaarsnota gepresenteerde hercalculatie levert dat een additioneel nadeel op ten bedrage van in totaal f 171.666,--/€ 77.898,63.

De ramingen over 2001 worden tussentijds bijgesteld op basis van de herziene Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)-percentages, zoals gepubliceerd in de Meicirculaire 2001. Voor 2001 wordt uitgegaan van een prijsstijging van de overheidsconsumptie van 4,25%. Voor 2002 is de prijsstijging 2,25%. De bijstelling van de indexering voor 2001 zal voornamelijk niet leiden tot een aanvullende subsidiebeschikking. Voor de budgetsubsidies voor 2001 geldt, dat deze worden afgerekend op basis van de percentages die verstrekt worden in de Meicirculaire 2002.

Voor de jaren 2003 tot en met 2005 is de geraamde indexering ten opzichte van huidige indexering niet gewijzigd.

De effecten van de bijgestelde subsidiëring zijn de volgende.

Budgetsubsidies (in gulden)	2001	2002	2003	2004	2005
1. Raming Voorjaarsnota 2001	24.923.113	25.885.062	26.610.545	27.356.362	28.123.084
2. Raming Najaarsnota 2001	25.030.477	25.737.619	26.458.969	27.200.537	27.962.891
3. Aanpassing (3+2-1)	-107.363	147.443	151.576	155.825	160.193

In dit overzicht zijn de wijzigingen die in de Voorjaarsnota 2001 werden voorgesteld nog niet meegenomen; deze hebben voornamelijk slechts een eenmalig effect of zijn niet geïndexeerd. Eventuele wijzigingen hierin worden indien noodzakelijk alsnog in een volgende begrotingswijziging meegenomen.

1.6. Overzicht financiële ontwikkelingen

De in de vorenstaande beschreven ontwikkelingen kunnen in de onderstaande weergegeven tabel worden samengevat.

Najaarsnota 2001, afwijkingen (x f 1.000,-)	2001	2002	2003	2004	2005
Ruimte na 3e wijziging Begroting 2001	2.925	-418	-458	-82	
Algemene uitkering	1.059	3.024	3.232	3.370	3.592
Opcenten MRB	955	1.050	1.178	1.314	1.459
Personele lasten	-723	0	0	0	0
Indexering budgetinstellingen	-107	147	152	156	160
Totaal	4.109	3.803	4.104	4.758	5.211

Najaarsnota 2001, afwijkingen (x € 1.000,-)	2001	2002	2003	2004	2005
Ruimte na 3e wijziging Begroting 2001	1.327	-190	-208	-37	0
Algemene uitkering	481	1.372	1.467	1.529	1.630
Opcenten MRB	433	476	535	596	662
Personele lasten	-328	0	0	0	0
Indexering budgetinstellingen	-49	67	69	71	73
Totaal	1.865	1.726	1.862	2.159	2.365

1.7. Uitgangspunten voor de begroting

Bij de opstelling van de begroting worden de volgende uitgangspunten c.q. aannames gehanteerd.

	2002	2003	2004	2005
<i>Ontwikkeling prijzen</i>				
Prijsmutatie van de materiële consumptie ³	2	2	2	2
<i>Motorrijtuigenbelasting</i>				
Opcenten tarief ⁴	64,9	66,7	68,5	70,3
Oninbaar als % opbrengst	1,5	1,5	1,5	1,5
Groei grondslag (in %)	1,5	1,5	1,5	1,5
<i>Provinciefonds:</i>				
Accres ⁵	2,1	2,1	2,1	2,1
<i>Renten</i>				
Lange rente	6	6	6	6
Korte rente	4,5	4,5	4,5	4,5

Voorstel 3. Vaststellen uitgangspunten Begroting 2002

Bij de opstelling van de Begroting 2002 de uitgangspunten c.q. aannames hanteren, zoals in bovenstaande tabel vermeld.

³ In de Meicirculaire 2001 wordt voor de netto materiële consumptie een percentage voor de prijsmutatie genoemd van 1,25. Voor de overheidsconsumptie wordt een percentage verwacht van 2,25. Bij de opstelling van de begroting is voor 2002 een prijsmutatie aangenomen van 2%. Voor volgende jaren is eveneens dit percentage gehanteerd.

⁴ De tarieven zijn steeds ingaande 1 april en gebaseerd op de aannames zoals eerder in deze nota geformuleerd.

⁵ Meicirculaire 2001, na correctie en aftrek van de behoedzaamheidsreserve en rekening houdend met 25% terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve.

2. FINANCIËLE EFFECTEN

2.1. Begrotingswijzigingen 2001/preprioriteiten 2002

In het navolgende wordt een aantal zaken genoemd, waarvan wij u voorstellen de Begroting 2001 te wijzigen, respectievelijk te verwerken in de Begroting 2002.

a. Apparaatskosten CT

In de lopende begroting zijn te veel apparaatskosten CT (uren Civiele Techniek) ten laste van de exploitatie gebracht. Voor 2002 zijn met name meer uren ten laste van investeringen gebracht. Wij gaan ervan uit dat wij ook in volgende jaren dezelfde hoeveelheid apparaatskosten ten laste van investeringen kunnen brengen. In financiële zin levert dit vanaf 2002 een structureel voordeel op van *f* 1,45 miljoen/€ 0,66 miljoen.

b. Actualisatie kapitaallasten

In de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven behorende bij de Begroting 2002 zijn de kapitaallasten geactualiseerd. De gevolgen hiervan in financiële zin ten opzichte van de lopende begroting zijn als volgt.

Jaar	2002	2003	2004	2005
Voordeel in <i>f</i> x 1.000,--	311	32	8	p.m.
Voordeel in € x 1.000,--	141	15	4	p.m.

Het voordeel in 2002 wordt met name veroorzaakt door het feit dat een deel van de investering van het kanaal Almelo-Coevorden ten laste van het zogenoemde XVVI-budget is gebracht. Dit voordeel is structureel. Het structurele voordeel wordt in de jaren na 2002 teniet gedaan doordat in deze Najaarsnota rekening is gehouden met het besluit van de staten de komende jaren per jaar *f* 1,8 miljoen/€ 0,8 miljoen beschikbaar te stellen voor de aankoop van relatienotagebieden.

c. Incidenteel aanwenden bovenmatig deel rentetoevoeging algemene reserve

In de Najaarsnota 2000 is voorgesteld het bovenmatige deel van de rentetoevoeging aan de algemene reserve incidenteel aan te wenden. Ook voor 2002 geldt dat de gehanteerde rente (6%) aanzienlijk hoger is dan de inflatie die is verwerkt in de begroting (2%). Wij stellen voor om voor 2002 het bovenmatige deel van de rentetoevoeging incidenteel aan te wenden. Het betreft een bedrag van 4% van *f* 32.157.333,-- /€ 14.592.361,52=
f 1.286.293,--/€ 583.694,--.

d. Indexering managementcontracten

Als gevolg van hogere personeelskosten leidt de indexering van de managementcontracten tot een nadeel. Omdat in latere jaren abusievelijk een iets te hoge index was toegepast ontstaat vanaf 2004 per saldo een voordeel. In de bedragen zijn de effecten als volgt.

Jaar	2002	2003	2004	2005
Voordeel in <i>f</i> x 1.000,--	-63	-23	18	p.m.
Voordeel in € x 1.000,--	-29	-11	8	p.m.

e. Vergoeding statenfracties

In uw vergadering van 4 juli 2001 stelde u de Regeling vergoeding statenfracties 2001 vast. De financiële consequenties hiervan bedragen ingaande het jaar 2002 rond *f* 32.000,-/€ 14.521,-. In de onderstaande tabellen zijn meerjarig de verschillen tussen de oude en nieuwe bedragen weergegeven.

Vergoeding statenfracties in <i>f</i>	2002	2003	2004	2005
Nieuw bedrag	351.523	341.837	343.899	350.777
Reeds in de begroting	319.507	325.900	332.415	p.m.
Verschil	32.016	15.937	11.484	p.m.

Vergoeding statenfracties in €	2002	2003	2004	2005
Nieuw bedrag	159.514	155.119	156.055	159.176
Reeds in de begroting	144.986	147.887	150.843	p.m.
Verschil	14.528	7.232	5.211	p.m.

f. Kosten secretariaat NOMO (milieubeleidsplanning)

Eind 2002 is besloten de kosten van het secretariaat van het Bestuurlijk Noordelijk Milieuoverleg (NOMO) over vier provincies te verdelen. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen voor de provincie Drenthe *f* 13.600,-/€ 6.171,-.

g. Kosten SNN

In uw vergadering van 4 juli 2001 stelde u de Begroting 2002 van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland vast. In het desbetreffende statenstuk 863 staat dat er sprake is van een stijging van de bijdrage als gevolg van het besluit om de kosten van het secretariaat ten laste te brengen van de SNN-begroting. Gevolgen in guldens respectievelijk euro's:

Kosten SNN in <i>f</i>	2002	2003	2004	2005
Nieuw bedrag	384.264	395.023	406.084	417.454
Reeds in de begroting	279.500	279.500	279.500	279.500
Verschil	104.764	115.523	126.584	137.954

Kosten SNN in €	2002	2003	2004	2005
Nieuw bedrag	174.371	179.254	184.273	189.432
Reeds in de begroting	126.832	126.832	126.832	126.832
Verschil	47.540	52.422	57.441	62.601

h. Verlaging kosten managementcontract wegen

Wegens vermindering van de formatie wegen worden de kosten voor het managementcontract wegen verlaagd met jaarlijks *f* 150.000,-/€ 68.000,-.

Voorstel 4. Begrotingswijzigingen 2001/preprioriteiten 2002

In verband met de hierboven genoemde voorstellen a tot en met h de Begroting 2001 wijzigingen c.q. deze voorstellen aanmerken als preprioriteiten 2002 en volgende jaren.

2.2. Totaaloverzicht

De effecten uit het voorafgaande kunnen worden samengevat in onderstaand overzicht.

Najaarsnota 2001, afwijkingen (x f 1.000,-)	2001	2002	2003	2004	2005
Ruimte na 3e wijziging Begroting 2001	2.925	-418	-458	-82	
Algemene uitkering	1.059	3.024	3.232	3.370	3.592
Opcenten MRB	955	1.050	1.178	1.314	1.459
Personele lasten	-723				
Indexering budgetinstellingen	-107	147	152	156	160
Apparaatskosten CT		1.743	1.743	1.743	1.743
Kapitaallasten		311	32	8	p.m.
Incidenteel aanwenden bovenmatig deel rentetoevoeging AR		1.286			
Indexering managementcontracten		-63	-23	18	p.m.
Vergoeding statenfracties		-32	-16	-11	p.m.
Kosten secretariaat NOMO		-14	-14	-14	-14
Kosten SNN		-105	-116	-127	-138
Verlaging kosten managementcontract wegen		150	150	150	150
Totaal	4.109	7.079	5.860	6.525	6.952 + p.m.

Najaarsnota 2001, afwijkingen (x € 1.000,-)	2001	2002	2003	2004	2005
Ruimte na 3e wijziging Begroting 2001	1.327	-190	-208	-37	0
Algemene uitkering	481	1.372	1.467	1.529	1.630
Opcenten MRB	433	476	535	596	662
Personele lasten	-328	0	0	0	0
Indexering budgetinstellingen	-49	67	69	71	73
Apparaatskosten	0	791	791	791	791
Kapitaallasten	0	141	15	4	p.m.
Incidenteel aanwenden bovenmatig deel rentetoevoeging AR	0	584	0	0	0
Indexering managementcontracten	0	-29	-10	8	p.m.
Vergoeding statenfracties	0	-15	-7	-5	p.m.
Kosten secretariaat NOMO	0	-6	-6	-6	-6
Kosten SNN	0	-48	-53	-58	-63
Verlaging kosten managementcontract wegen	0	68	68	68	68
Totaal	1.865	3.212	2.661	2.961	3.155 + p.m.

 3. VOORSTELLEN

3.1. Nieuw beleid/intensiveringen

Wij zijn van mening dat op een aantal terreinen intensiveringen gewenst zijn. Dit heeft geleid tot een aantal voorstellen voor nieuw beleid en intensiveringen van bestaand beleid. Deze voorstellen zijn deels incidenteel, deels structureel. Ter dekking van deze voorstellen stellen wij u voor de in het vorige hoofdstuk geschetste begrotingsruimte in te zetten. Deze is:

Najaarsnota 2001, afwijkingen (x f 1.000,-)	2001	2002	2003	2004	2005
Totaal	4.109	7.079	5.860	6.525	6.952 + p.m.

Najaarsnota 2001, afwijkingen (x € 1.000,-)	2001	2002	2003	2004	2005
Totaal	1.865	3.212	2.661	2.961	3.155 + p.m.

De voorstellen zijn in de onderstaande tabellen in guldens, respectievelijk euro's samengevat, waarna elk van de voorstellen van een korte toelichting is voorzien. Van de voorstellen die betrekking hebben op het externe beleid is de hoofdfunctie weergegeven in de tabel. De voorstellen die betrekking hebben op de interne organisatie zijn aangeduid met "app.". Van een aantal voorstellen zult u separaat een statenstuk ontvangen; deze zijn in de laatste kolom van navolgende tabel aangegeven met "**".

Voorstel 5. Nieuw beleid en intensiveringen

Instemmen met de onderstaande voorstellen a tot en met ad, zoals die zijn vermeld in de onderstaande tabellen en de toelichtingen daarop.

Voorstellen (bedragen in f)		2002	2003	2004	2005	Hoofd- functie	Staten- stuk
a.	Evaluatieonderzoek Drentse gemeentelijke herindeling	100.000	-	-	-		1
b.	Waterbeleid 21e eeuw	410.000			-		4
c.	Opslag van handhavingsinformatie (MPM)	75.000	-	-	-		5
d.	Bijdrage aan Fonds bestuur-dwang in verband met handhavingskosten	100.000	-	-	-		5
e.	Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel	100.000					9
f.	Project Juridische Kwaliteitszorg	100.000	-	-	-		App.
g.	Verbetering en onderhoud provinciaal archief	260.000					App.
h.	Huisvestingsbeleid/inrichtingsvraagstukken	547.600	47.600	47.600	47.600		App.
i.	Verkeersveiligheid; permanente verkeerseducatie	30.000	30.000	30.000	30.000		3
j.	Verhoging krediet Mobiliteit	250.000	250.000	250.000	250.000		3
k.	Beheer en onderhoud programmatuur iWSR	16.000	16.000	16.000	16.000		4
l.	Uitvoeringskosten Plattelandsbeleid	1.880.000	2.480.000	2.880.000	1.980.000		5
m.	Kwaliteitsverbetering handhaving	75.000	75.000	-	-		5
n.	Ondersteuning Stichting De Nationale Toekomstprijs	20.000	20.000	20.000	20.000		5
o.	Energiebeleid	500.000	500.000	500.000			5
p.	Verhoging krediet Aankoop natuurgebieden	450.000	450.000	450.000	450.000		6
q.	Implementatie Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet	50.000	25.000	25.000	25.000		6
r.	Verhoging krediet ROL-Drenthe	225.000	225.000	225.000	225.000		6
s.	Actieprogramma cultuurbereik 2001-2004	155.155	155.155	155.155	-		8
t.	Bibliotheekplan	500.000	500.000	500.000	-		8
u.	Verhoging subsidie Herinneringscentrum Kamp Westerbork	25.000	25.000	25.000	25.000		8
v.	Impuls Breedtesport	250.000	250.000	250.000	250.000		8
w.	Structureel subsidie Hek van de Dam	50.000	50.000	50.000	50.000		8
x.	E-government: van Website naar Weborganisatie	700.000	700.000	700.000	700.000		App.
y.	Personele gevolgen nieuw beleid	600.000	600.000	600.000	600.000		App.
z.	Implementatie GEA-advies (Afdeling Reprografie)	101.700	101.700	101.700	101.700		App.
ab.	Kwalitatieve verbetering dienstvervoer provincie Drenthe	26.000	26.000	26.000	26.000		App.
ac.	Verhoging bedrijfsvoerings-krediet ten behoeve van aanschaf platte beeldschermen	295.000	295.000	295.000	295.000		App.
ad.	Indexering niet geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingsubsidies	12.000	24.000	36.000	48.000		diversen
	Totaal	7.903.455	6.845.455	7.182.455	5.139.300		

Voorstellen (bedragen in €)		2002	2003	2004	2005	Hoofd- functie	Staten- stuk
a.	Evaluatieonderzoek Drentse gemeentelijke herindeling	45.000	-	-	-		1
b.	Waterbeleid 21e eeuw	186.000	-	-	-		4
c.	Opslag van handhavinginformatie (MPM)	34.000	-	-	-		5
d.	Bijdrage aan Fonds bestuurdwang in verband met handhavingskosten	45.378	-	-	-		5
e.	Regiovisie Zuid-Drenthe/ Noord-Overijssel	45.000	-	-	-		9
f.	Project Juridische Kwaliteitszorg	45.378	-	-	-		App.
g.	Verbetering en onderhoud provinciaal archief	117.983	-	-	-		App.
h.	Huisvestingsbeleid/inrichtingsvraagstukken	248.490	21.600	21.600	21.600		App.
i.	Verkeersveiligheid; permanente verkeerseducatie	13.600	13.600	13.600	13.600		3
j.	Verhoging krediet Mobiliteit	113.000	113.000	113.000	113.000		3
k.	Beheer en onderhoud programmatuur lwsr	7.300	7.300	7.300	7.300		4
l.	Uitvoeringskosten Plattelandsbeleid	853.000	1.125.000	1.307.000	898.000		5 *
m.	Kwaliteitsverbetering handhaving	34.000	34.000	-	-		5
n.	Ondersteuning Stichting De Nationale Toekomstprijs	9.100	9.100	9.100	9.100		5
o.	Energiebeleid	227.000	227.000	227.000	-		5 *
p.	Verhoging krediet Aankoop natuurgebieden	204.000	204.000	204.000	204.000		6
q.	Implementatie Flora- en faunawet en Natuurbescheringswet	22.700	11.300	11.300	11.300		6
r.	Verhoging krediet ROL-Drenthe	102.100	102.100	102.100	102.100		6
s.	Actieprogramma cultuurbereik 2001-2004	70.406	70.406	70.406	-		8
t.	Bibliotheekplan	226.890	226.890	226.890	-		8
u.	Verhoging subsidie Herinneringscentrum Kamp Westerbork	11.344	11.344	11.344	11.344		8
v.	Impuls Breedtesport	113.000	113.000	113.000	113.000		8
w.	Structureel subsidie Hek van de Dam	23.000	23.000	23.000	23.000		8 *
x.	E-government: van Website naar Weborganisatie	317.646	317.646	317.646	317.646		App. *
y.	Personele gevolgen nieuw beleid	272.268	272.268	272.268	272.268		App.
z.	Implementatie GEA-advies (Afdeling Reprografie)	46.149	46.149	46.149	46.149		App.
ab.	Kwalitatieve verbetering dienstvervoer provincie Drenthe	11.798	11.798	11.798	11.798		App.
ac.	Verhoging bedrijfsvoeringskrediet ten behoeve van aanschaf platte beeldschermen	133.865	133.865	133.865	133.865		App.
ad.	Indexering niet geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingssubsidies	5.445	10.890	16.336	21.782	diversen	
Totaal		3.584.840	3.105.256	3.258.702	2.330.852		

In het navolgende zijn deze voorstellen kort, nader toegelicht.

a. *Evaluatieonderzoek Drentse gemeentelijke herindeling*

Het evaluatieonderzoek van de Drentse gemeentelijke herindeling gaat na de gemeenteraadsverkiezingen in 2002 van start. Hiervoor zijn reeds middelen beschikbaar gesteld. Vanuit provinciale staten en het coördinatieoverleg met de VDG is de wens uitgesproken om ook burgers en maatschappelijke instellingen te betrekken bij het evaluatieonderzoek. Een degelijk en breed onderzoek zal naar verwachting duurder zijn dan het aanvankelijk voorziene onderzoek. Met de gevraagde eenmalige extra middelen kan naar verwachting de gewijzigde opzet worden bekostigd.

b. *Waterbeleid 21e eeuw*

In februari 2001 heeft het IPO (namens de provincies) de startersovereenkomst waterbeleid 21^e eeuw ondertekend, samen met het Rijk, de Unie van Waterschappen en de VNG. Hierdoor hebben de provincies zich verplicht de hierin opgenomen acties uit te voeren. De voorgenomen acties zijn gespecificeerd in een plan van aanpak, dat op 7 mei besproken is in de statencommissie.

c. *Opslag van handhavinginformatie (MPM)*

Begin 1999 is de overeenkomst milieuhandhavingssamenwerking Drenthe afgesloten. Deze overeenkomst heeft ten doel een nauwere samenwerking met andere handhavende instanties te bewerkstelligen. Als uitvloeisel van deze overeenkomst zijn en worden afspraken gemaakt om handhavinginformatie vast te leggen en deze informatie desgevraagd aan andere handhavingpartners beschikbaar te stellen. In verband hiermee is de aanschaf c.q. aanpassing van een automatiseringspakket noodzakelijk dat tenminste f 75.000,-/ € 34.030,- zal gaan kosten.

d. *Bijdrage aan Fonds bestuursdwang in verband met handhavingskosten*

Door verschillende landelijke ontwikkelingen is de roep om te stoppen met gedogen uiterst actueel. Dat betekent dat vaker, door toepassing van bestuursrechtelijk dwangmiddelen (bestuursdwang), activiteiten moeten worden beëindigd. In de dagelijkse praktijk blijkt dat ook. In toenemende mate wordt samen met voornamelijk gemeenten opgetreden tegen illegale activiteiten, die soms jarenlang zijn gedoogd. De aanpak van dergelijke gevallen blijkt in financieel opzicht doorgaans een kostbare aangelegenheid. Om bestuursdwangacties te kunnen starten en daarbij slagvaardig te kunnen werken, is het noodzakelijk te kunnen beschikken over toereikende financiële middelen. Deze zijn op dit moment onvoldoende voorhanden. Het huidige Fonds bestuursdwang is daarvoor niet toereikend. Voorgesteld wordt daarom aan het fonds, voorshands eenmalig, een bedrag toe te voegen. Tevens wordt voorgesteld eventuele positieve opbrengsten van dwangsomprocedures (verbeurde en geïncasseerde dwangsommen) te storten in het Fonds bestuursdwang.

e. *Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel*

Op 15 juni 1999 is een uitvoeringsconvenant gesloten over de uitvoering van de regiovisie. De gevraagde middelen zijn deels bedoeld voor de instandhouding van de regiovisie-organisatie met onder andere de programmacoördinatie en het secretariaat, de nieuwsbrief Rondje regio en het symposium voor raads- en statenleden.

Verder kan met de bijdrage verdere uitwerking en uitvoering worden gegeven aan prioritaire projecten waarin de provincie actief participeert. Lopende projecten zijn:

- samenwerking ten aanzien van bedrijven terreinen, promotie en acquisitie van bedrijven;
- realisering van een regionaal bedrijventerrein in de zone Steenwijk-Meppeel-Staphorst;
- optimalisering kennisinfrastructuur;
- planvorming stedelijk/stadsgewestelijke vervoerssystemen;
- robuuste ecologische verbinding Drents Plateau-Holterberg;
- herstel evenwicht woningmarkt;
- grensoverschrijdende samenwerking;
- vervoersprestatie voor de regio.

Tevens kunnen nieuwe projecten in uitvoering worden genomen.

Tenslotte zullen met de gevraagde middelen activiteiten in de sfeer van public affairs rond de regiovisie worden bekostigd.

f. *Project Juridische Kwaliteitszorg*

Met juridische kwaliteitszorg wordt ervoor gezorgd dat de producten en diensten die de provincie levert, continu van een goede juridische kwaliteit zijn. Doel van het project is om risico's inzichtelijk en beheersbaar te maken, zodat medewerkers een bewuste afweging kunnen maken. In 2002 zal hiervoor wederom een extern adviesbureau moeten worden ingezet, die het traject, dat een voortzetting is van het bestaande, al lopende traject, als onafhankelijk adviesbureau zal volgen. Tevens is intern tijdelijk extra ondersteuning nodig. Het gevraagde budget zal hiervoor worden gebruikt. Door een aantal factoren, zoals de complexere (Europese) regelgeving en het bestuursakkoord nieuwe stijl, waarin afgesproken is aandacht te besteden aan het verbeteren van de juridische kwaliteit van het overheidshandelen, is het project Juridische Kwaliteitszorg naar onze mening urgent.

g. *Verbetering en onderhoud provinciaal archief*

De provincie is verplicht op basis van de Archiefwet om een goed geordend en toegankelijk archief te construeren, onderhouden en binnen een termijn van 20 jaar over te dragen aan het Rijksarchief in de provincie. De provincie voldoet niet aan deze wettelijke verplichting. In de archiefkelder staat nog circa 1.100 meter aan niet opgeschoonde archieven vanaf 1950 tot heden. De werkzaamheden vereisen de inzet van zeer specifiek daartoe opgeleide mensen en moeten worden verricht conform de daarvoor geldende regels en voorschriften (onder andere een voorafgaande inventarisatie, vernietiging en de daarbij behorende materiële verzorging). Bovendien is de provincie wettelijk verplicht de over te dragen archieven te voorzien van een deugdelijke inventaris voor raadpleging door derden. Met de gevraagde middelen kunnen gedurende een jaar twee gespecialiseerde krachten, een assistent(e) en de benodigde materialen worden bekostigd.

h. Huisvestingsbeleid/inrichtingsvraagstukken

Naar onze mening is een inhaalslag op het gebied van de huisvesting en inrichting dringend gewenst. Voorgesteld wordt als eerste de herinrichting van de vergaderzalen, de representatieve (werk)ruimten en de lunchruimte van gedeputeerde staten ter hand te nemen. Daarnaast zal er een gedegen huisvestingsbeleid worden ontwikkeld waarin wij zullen aangeven welke ruimten nog meer in aanmerking komen voor herinrichting en aanpassing.

i. Verkeersveiligheid; permanente verkeerseducatie

In het kader van het Nationaal verkeers- en vervoersplan (NVVP) worden landelijk afspraken gemaakt over de doorvertaling in regionale maatregelen pakketten (het aantal slachtoffers respectievelijk ziekenhuisgewonden moet dalen met repect. 30% en 25%). Het resultaat van het overleg is bindend en wordt opgenomen in het Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP). Permanente verkeerseducatie (PVE) vormt - naast infrastructuur en handhaving - een van de peilers van het verkeersveiligheidsbeleid in de komende 10 jaar. De aanpak van voorlichting over het juiste gedrag en regelgeving is door de gezamenlijke Regionale Organen Verkeersveiligheid (ROV's) in Nederland uitgewerkt naar zes doelgroepen. Met de partners in het ROV zijn landelijk afspraken gemaakt over een gecoördineerde aanpak. Drenthe heeft in samenwerking met Zuid- en Noord-Holland de voortrekkersrol voor de doelgroepen 4-12 jarigen. De taak voor Drenthe hierbij ligt op uitvoering van leerdoel verkeersonderwijs in de lerarenopleiding. Daarnaast werkt Drenthe gericht op de doelgroepen ouderen en rijbewijsbezitters omdat daar in Drenthe de meest slachtoffers vallen. Een landelijk coördinatiepunt PVE onder het IPO gaat in 2002 van start met als taak afstemming en uitwisseling van resultaten. De totale kosten zijn naar rato verdeeld over de 12 provincies.

j. Verhoging krediet Mobiliteit

Het krediet mobiliteit is vorig jaar verlaagd van f 300.000,- tot f 100.000,- per jaar. In het Meerjarenuitvoeringsprogramma verkeer en vervoer (MUP) is voor f 349.000,- aan projecten ingepland. Voor de uitvoering van de projecten in het MUP kan de bijdrage uit het krediet Mobiliteit niet worden gemist. Wij stellen u voor in verband hiermee het krediet Mobiliteit structureel op te hogen.

k. Beheer en onderhoud programmatuur iWSR

Samen met Rijkswaterstaat en de Unie van Waterschappen is een aantal jaren geleden door de provincies het project Regionale Water Systeem Rapportage (RWSR) opgezet. Hiermee is een methode ontwikkeld voor de monitoring van de toestand van hele watersystemen. Op basis hiervan is een programma ontwikkeld voor de verwerking van gegevens (iWSR). Het programma wordt in de eerste helft van 2001 opgeleverd. De provincies hebben in de adviescommissie IPO-MWLN afgesproken de kosten voor beheer en onderhoud volgens de IPO-verdeelsleutel te verdelen.

l. Uitvoeringskosten Plattelandsbeleid

Voor nadere toelichting en argumentatie verwijzen wij u naar het statenstuk over dit onderwerp.

m. Kwaliteitsverbetering handhaving

In IPO-verband is in 2000 opdracht verstrekt voor een kwaliteitstraject handhaving. In dat kader ontwerpt een bureau een vertaling van de ISO-9002 als IPO-standaard voor handhaving. Dit traject is vergelijkbaar met het enkele jaren geleden gestarte kwaliteitstraject voor vergunningverlening ("Het betere werk"). Naast een vertaling van de ISO-norm zal een zogenaamde nulmeting worden uitgevoerd bij de verschillende provincies. Uitgangspunt van het kwaliteitstraject is dat de provincies zich verbinden tot het gaan voldoen aan een minimumstandaard voor handavingskwaliteit. Aan iedere provincie wordt vervolgens zelf de beslissing overgelaten of men het desbetreffende organisatieonderdeel wil laten certificeren. Met inachtneming van de werkwijze bij het kwaliteitstraject vergunningverlening, mag worden verwacht dat implementatie van een kwaliteitstraject handhaving een tijdsbeslag zal vergen van ongeveer 2 jaar (te rekenen vanaf 2002). Omdat intern onvoldoende kennis (en tijd) beschikbaar is van kwaliteitssystemen, zal hiervoor een extern bureau moeten worden ingeschakeld. Hiervoor is naar schatting f 75.000,-/€ 34.034,- nodig, voor een periode van 2 jaar. Dit betreft alleen de kosten voor de uitwerking van een kwaliteitssysteem voor de Productgroep Milieubeheer. Naar onze mening is gelet op de discussie rond de rol van handhaving (en vergunningverlening) naar aanleiding van de vuurwerkrap in Enschede het

transparant maken en borgen van de organisatie en werkwijze bij handhaving maatschappelijk gezien zonder meer noodzakelijk.

n. Ondersteuning Stichting De Nationale Toekomstprijs

In 2000 is naar aanleiding van een motie van uw staten besloten geen eigen duurzaamheidsprijs in te stellen, maar aansluiting te zoeken bij de Stichting De Nationale Toekomstprijs. De stichting wil initiatieven van burgers, bedrijven en instanties die op een verrassende en inspirerende manier inhoud weten te geven aan duurzame ontwikkeling nadrukkelijk onder de aandacht brengen. De provincie heeft de stichting in 2000 en 2001 met een bijdrage van f20.000,--/€ 9.076,-- ondersteund. Voorgesteld wordt het verzoek van de stichting om over te gaan tot een structurele bijdrage te honoreren en wel met een jaarlijkse subsidie van f 20.000,--/€ 9.076,--. Jaarlijks worden in het voorjaar met de stichting de wederzijdse afspraken voor dat jaar in een actieprogramma vastgelegd. Vermeld zij nog dat door vrijwel alle provincies sponsoring van de stichting plaatsvindt.

o. Energiebeleid

Voor nadere toelichting en argumentatie verwijzen wij u naar het statenstuk over dit onderwerp.

p. Verhoging krediet Aankoop natuurgebieden

Wij stellen voor het krediet Aankoop natuurgebieden structureel te verhogen. Wij achten dit noodzakelijk om de volgende redenen.

- In 1997 bedroeg de grondprijs voor cultuurgrond gemiddeld f 30.000,--/€ 13.613,--; in 2000 zijn de prijzen ongeveer verdubbeld. Ook bij de prijzen van natuurterreinen heeft zich een dergelijke verhoging voorgedaan.
- Het huidige krediet is niet toereikend voor onverwachte, relatief kleine aankopen.

Verder stellen wij u voor het krediet Aankoop natuurgebieden om te zetten in een bestemmingsreserve, omdat grondverwerving lastig te plannen is en omdat daardoor grote fluctuaties in de kasstromen kunnen optreden. Wij stellen u ten aanzien van deze bestemmingsreserve voor de maximale omvang te bepalen op f 1,5 miljoen/€ 0,68 miljoen.

q. Implementatie Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet

In 2002 zullen wij in het kader van de Flora- en faunawet en de nieuwe Natuurbeschermingswet over nieuwe bevoegdheden beschikken. Het beleid zal daarom worden vastgesteld op basis van een beleidsnota. Belangrijke taken liggen in het verlenen van ontheffingen, het beoordelen van faunabeheerplannen, aanwijzen beschermde leefomgeving en het vaststellen van beheerplannen. Bestuurlijke risico's liggen in schadeclaims en bezwaarschriften. Bijkomende kosten hebben onder andere betrekking op projecten Schadepreventie, Opbouw juridische database en Voorlichting.

r. Verhoging krediet ROL-Drenthe

De Regeling inzake onderhoudsovereenkomsten landschapselementen (ROL) Drenthe heeft als doel de instandhouding van landschapselementen van grote, ecologische, landschappelijke of cultuurhistorische waarde. De regeling is zeer succesvol. Het afsluiten van nieuwe overeenkomsten is momenteel wegens dit succes en een beperkt krediet echter niet mogelijk. Een tijdelijke stop is daarom ingesteld. Voor het kunnen continueren van de regeling is een structurele verhoging van het krediet nodig.

s. Actieprogramma cultuurbereik 2001-2004

Eind 2000 hebben provinciale staten ingestemd met de uitgangspunten voor het Actieprogramma cultuurbereik 2001-2004. De dekking hiervan is inmiddels grotendeels binnen de provinciale begroting geregeld. Ten behoeve van de "matching" van de rijksmiddelen (gebaseerd op het aantal inwoners) die voor het actieprogramma benodigd zijn in de periode 2002-2004, stellen wij u voor tijdelijk extra middelen beschikbaar te stellen.

t. Bibliotheekplan

Met het in ontwikkeling zijnde provinciaal Bibliotheekplan wordt het provinciale beleid op het gebied van bibliotheekwerk vernieuwd. Aandacht wordt met name besteed aan netwerkvorming, vernieuwing rol openbare bibliotheken tot klantgerichte informatiemakelaars en versterking samenwerking openbare bibliotheken met andere culturele en maatschappelijke initiatieven. De vernieuwing in het bibliotheekwerk vraagt, net als in omliggende pro-

vincies, om een verhoging van het structurele budget. Zeker gezien de in IPO-verband gemaakte keuze van de provincies om net als OCW en de Nederlandse gemeenten niet in het bestaande bibliotheekwerk te snijden, maar wel als provincies de regie van de noodzakelijke vernieuwingen te voeren, met name op het terrein van de nieuwe media. Gelet op genoemde ontwikkelingen wordt gevraagd het budget voor bibliotheekwerk te verhogen met f 500.000,--/€ 226.890,-- oftewel 10% van het huidige budget.

Extra investeren door de provincie voor de komende budgetperiode 2002-2004 is noodzakelijk gelet op:

- de uitkomsten van het rapport Meijer "Open poort tot kennis" en het deze zomer verwachte Koepelconvenant openbaar bibliotheekwerk tussen OCW/IPO/VNG
- de in IPO-verband hierover al gemaakte afspraken
- de extra investering van OCW van 11 miljoen
- de verhoging van de budgetten voor bibliotheekwerk van de omliggende provincies (Overijssel en Groningen)

u. Verhoging subsidie Herinneringscentrum Kamp Westerbork

Door het Herinneringscentrum is een verhoging van de subsidie tot f 100.000,--/€ 45.378,-- gevraagd. Gelet op de belangrijke functie van dit centrum in de Drentse samenleving stellen wij voor het verzoek van het Herinneringscentrum in die zin te honoreren, dat de huidige provinciale subsidie van f 5.000,--/€ 2.269,-- in de kosten van onderhoud en f 10.000,--/€ 4.538,-- garantiesubsidie om wordt omgezet in een structurele subsidie van f 25.000,--/€ 11.345,--. De subsidie is bedoeld voor die activiteiten waarbij een relatie met de provincie Drenthe aanwezig is. Het verzoek van het Herinneringscentrum tot verhoging van de subsidie is ook bedoeld voor het bevorderen van bezoek van scholieren aan het centrum. Hiervoor is echter een breder cultureel mobiliteitsproject ontwikkeld, waarvoor binnen het Actieprogramma cultuurbereik middelen zijn gereserveerd.

v. Impuls Breedtesport

Wij stellen ons voor om in december van dit jaar het provinciaal sportbeleid door u te laten vaststellen. De impuls Breedtesport zal daar een deel van uitmaken. Om voldoen aan de cofinancieringseisen die het Rijk aan deze impuls stelt, wordt voorgesteld voor de financiële consequenties daarvan alvast een bedrag van f 250.000,--/€ 113.000,-- te reserveren. De definitieve vaststelling van dit bedrag zal geschieden na vaststelling van de Nota sportbeleid.

w. Structureel subsidie Hek van de Dam

Voor nadere toelichting en argumentatie verwijzen wij u naar het statenstuk over dit onderwerp.

x. E-government: van Website naar Weborganisatie

Voor nadere toelichting en argumentatie verwijzen wij u naar het statenstuk over dit onderwerp.

y. Personele gevolgen nieuw beleid

De personele gevolgen van het nieuw beleid/intensivering hebben met name betrekking op de Productgroepen Cultuur en Welzijn, Ruimte en Water en Landelijk Gebied. Wij stellen u voor om structureel f 600.000,-- beschikbaar te stellen voor het aantrekken van personeel om de personele gevolgen van het nieuw beleid/intensivering op te vangen.

z. Implementatie GEA-advies (Afdeling Reprografie)

Voor een optimale dienstverlening op het gebied van reprografie binnen het provinciehuis is het noodzakelijk dat de copiers en printers die zijn afgeschreven worden vervangen. Daarnaast is het dringend gewenst om een vernieuwingsslag te realiseren om mee te kunnen met de ontwikkelingen op het gebied van de nieuwe media. Op dit moment is er een onderzoek gaande door GEA Adviesbureau in samenwerking met de Facilitaire Groep. Dit jaar nog zal er een toekomstvisie voor de Afdeling Reprografie worden geformuleerd, waarbij bovenstaande aspecten worden meegenomen.

ab. Kwalitatieve verbetering dienstvervoer provincie Drenthe

Op ons verzoek is onderzocht hoe het niveau van de dienstverlening met betrekking tot de regeling van het dienstvervoer opgewaardeerd kan worden. Voor relatief geringe meerkosten kan een na verhouding aanmerkelijk betere kwalitatieve dienstverlening verstrekt worden.

ac. Verhoging bedrijfsvoeringskrediet ten behoeve van aanschaf platte beeldschermen

Ergonomisch optimale personal computers dragen bij aan het welzijn van medewerkers en voorkomen daarmee uitval. Tevens neemt het ruimtebeslag af en worden de emissies van de computers lager. In 2002 worden de ruim 600 werkplek-pc's vervangen. Hiervoor is (inclusief projectkosten) ongeveer 2 miljoen gulden gereserveerd in de primaire Begroting 2002. De Arbo-dienst en de interne Arbo-commissie heeft in haar RSI-rapport geadviseerd bij de vervanging van de pc's een ergonomisch meer optimale configuratie te specificeren. In het advies is een aantal aandachtspunten opgenomen, zoals grotere beeldscherm diameter, platte beeldschermen (weinig emissie, passend op huidige bureaus), kleine oppervlakte pc en toetsenbord, ergonomische muis, geluidsarm etc.

De meerprijs ten opzichte van gangbare pc's bedraagt naar schatting f 1.700,- per pc. Waarbij rekening is gehouden met een hogere inruilprijs na 4 jaar (platte beeldschermen gaan technisch langer mee).

ad. Indexering niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingsubsidies

In de Voorjaarsnota 2001 hebt u besloten tot een eenmalige compensatie van de subsidies aan niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingsubsidies. Wij zijn van mening dat indexeren van deze subsidies, ter voorkoming van toekomstige achterstandsituaties, wenselijk is.

Ons dekkingsvoorstel bij deze voorstellen voor nieuw beleid en intensiveringen is als volgt weergegeven in guldens respectievelijk in euro's.

<i>bedragen in f x 1.000</i>	2002	2003	2004	2005
Voorstellen	7.903	6.845	7.182	5.139
Dekking				
Begrotingsruimte Najaarsnota 2001	7.079	5.860	6.525	6.952
Vervroegd afschrijven immateriële activa	260	260	260	260
Verlagen dotatie Fonds verkeer en vervoer	400	400	400	
Ten laste van de apparaatskosten	64	204	169	17
Onttrekking algemene reserve	250	288		
Totaal dekking	8.053	7.012	7.354	7.229
Resterende ruimte	150	167	172	2.090

<i>bedragen in € x 1.000</i>	2002	2003	2004	2005
Voorstellen	3.586	3.106	3.259	2.332
Dekking				
Begrotingsruimte Najaarsnota 2001	3.212	2.659	2.961	3.155
Vervroegd afschrijven immateriële activa	118	118	118	118
Verlagen dotatie Fonds verkeer en vervoer	182	182	182	
Ten laste van de apparaatskosten	29	93	77	8
Onttrekking algemene reserve	113	131		
Totaal dekking	3.654	3.182	3.337	3.280
Resterende ruimte	68	76	78	948

Wij merken hierbij nog het volgende op.

- Het vervroegd afschrijven van de immateriële activa betreft een bedrag van in totaal f 2 miljoen/€ 0,91 miljoen. De hoogte van dit bedrag achten wij verantwoord gelet op de ruimte in de Begroting 2001.
- Het verlagen van de dotatie in het Fonds verkeer en vervoer moet nadrukkelijk worden gezien als een tijdelijke maatregel. Zodra er nieuwe ruimte ontstaat, zal de dotatie weer op het oorspronkelijke peil worden gebracht. Het tijdelijk verlagen van de dotatie is naar ons oordeel verantwoord omdat de investeringen zich concentreren in de periode na 2004.
- Het bedrag ten laste van de apparaatskosten vindt plaats door herschikking binnen de kostenverdeelstaat.

De onttrekking uit de Algemene reserve moet ook gezien worden als een tijdelijke maatregel. Zodra nieuwe ruimte ontstaat, wordt deze onttrekking weer ongedaan gemaakt. Wij achten de maatregel verantwoord omdat het reserveniveau door de onttrekking marginaal wordt aangetast en omdat deze ruim past binnen het wettelijke maximum⁶.

Voorstel 6. Dekkingsvoorstel

Instemmen met de dekking van de voorstellen a tot en met ad, zoals weergegeven in de vorenstaande tabellen en de toelichting daarop.

3.2. Fonds flexibel beleid

Tweede tranche flexibel beleid

Na de eerste tranche flexibel beleid 2001 (Voorjaarsnota 2001) resteerde voor de tweede tranche flexibel beleid een bedrag van f 3.065.884,--/€ 1.391.147,--. Met de voorstellen die wij u nu, in het kader van de tweede tranche flexibel beleid willen voorleggen overschrijden wij dit bedrag ruim. Wij menen echter, gelet op het belang van de voorstellen enerzijds en de ruimte in het Fonds flexibel beleid anderzijds⁷, dat het juist en verantwoord is om u deze bestemming ten laste van het Fonds flexibel beleid voor te stellen.

⁶ Maximaal 1/30 van de omvang van de Algemene reserve per jaar mag worden ingezet voor het sluitend maken van de begroting.

⁷ Na de eerste ronde flexibel beleid 2001 resteerde nog een bedrag van f 16,6 miljoen/€ 7,5 miljoen in het Fonds flexibel beleid.

Ons bestemmingvoorstel voor de tweede tranche flexibel beleid 2001 is als volgt:

Voorstel 7. Bestemming middelen Fonds flexibel beleid, tweede tranche 2001		
	<i>f</i>	€
- Inzetbaarheid arbeidspotentieel Drenthe	450.000,--	204.201,--
- De onderdelen:		
1. revitaliseren huidige toeristische fietsinfrastructuur		
3. aanvullende fietsvoorzieningen van het Fietstotaalplan Drenthe	661.113,--	300.000,--
- Regionaal overslagcentrum Coevorden (ROC)	2.000.000,--	907.560,--
- Stationsgebied-Zuid Hoogeveen, fase, 1A	3.000.000,--	1.361.341,--
- Het Noorderpark: Welkom in mijn achtertuin	200.000,--	90.756,--
- Ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving	750.000,--	340.335,--
- Revitalisering Zuidlaardermeer; baggerproject	761.600,--	345.599,--
Totaal	7.822.713,--	3.549.792,--

Conform de spelregels van het Fonds flexibel beleid ontvangt u van elk van deze voorstellen een statenstuk.